

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fisioterapia en especialidades clínicas I

Materia	Fisioterapia en especialidades clínicas I			
Código	P05G170V01906			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	González Dopazo, Lois			
Profesorado	González Dopazo, Lois			
Correo-e	loisgd@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas coma enfermas, no medio natural e social.
B2	Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desenvolve a fisioterapia.
B3	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita, a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
B4	Adquirir a experiencia clínica axeitada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos.
B5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.
B6	Valoración diagnóstica de coidados de fisioterapia segundo as normas e cos instrumentos de validación recoñecidos internacionalmente.
B7	Deseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.
B8	Executar, dirixir e coordinar o plan de intervención de fisioterapia, utilizando as ferramentas terapéuticas propias e atendendo á individualidade do usuario.
B12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
B14	Incorporar os principios éticos e legais da profesión na práctica profesional así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
B15	Participar na elaboración de protocolos asistenciais de fisioterapia baseada na evidencia científica.
B18	Adquirir habilidades de xestión clínica que inclúan o uso eficiente dos recursos sanitarios e desenvolver actividades de planificación, xestión e control nas unidades asistenciais onde se poña atención en fisioterapia e a súa relación con outros servizos sanitarios.
B19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral coma escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C7	Coñecer e comprender as bases físicas dos distintos axentes físicos e as súas aplicacións en Fisioterapia
C14	Coñecer e comprender os conceptos de exploración física, valoración, diagnóstico e pronóstico; as bases teóricas das valoracións, test e comprobacións funcionais, a avaliación científica da súa utilidade e efectividade, así como as etapas e recursos do proceso de intervención de fisioterapia
C15	Coñecer e comprender os aspectos xerais da patoloxía de etioloxía endóxena e exóxena relacionada coa fisioterapia de todos os aparatos e sistemas cos seus tratamentos médicos, cirúrxicos, fisioterapéuticos e ortopédicos
C16	Coñecer e comprender os cambios estruturais, fisiolóxicos, funcionais e de conduta que se producen como consecuencia da intervención da Fisioterapia
C18	Coñecer e comprender os procedementos fisioterapéuticos xenerais e os derivados doutros axentes físicos

C19	Coñecer e comprender os Procedementos fisioterapéuticos baseados en Métodos e Técnicas específicos de actuacións fisioterapéuticas a aplicar nas diferentes patoloxías de todos os aparatos e sistemas, e en todas as da saúde, e na prevención da enfermidade. Tales métodos están referidos, entre outros: aos procesos neurolóxicos; do aparato locomotor (terapias manuais, terapias manipulativas articulares, oteopatía e quiropraxia); do aparato respiratorio; do sistema cardiocirculatorio; ás alteracións da estática e a dinámica; aos métodos específicos ortopédicos; e ás técnicas terapéuticas reflexas, alternativas ou complementarias afines ao campo de competencia da Fisioterapia
C20	Adquisición de vocabulario propio no campo da Fisioterapia
C21	Adquirir formación científica básica en investigación
C34	Elaborar e cumprimentar de forma sistemática a Historia Clínica de Fisioterapia completa, onde se rexistre de forma adecuada e eficaz todos os pasos seguidos dende a recepción do paciente/usuario ata o informe ao alta de Fisioterapia
C35	Valorar o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais
C36	Determinar o Diagnóstico de Fisioterapia de acordo coas normas recoñecidas internacionalmente e cos instrumentos de validación internacionais. Esta competencia inclúe xerarquizar as necesidades do paciente/usuario para atender con prioridade aquelas que máis comprometan ao proceso de recuperación
C37	Deseñar o Plan de Intervención de Fisioterapia. Elaborar un Plan específico de Intervención de Fisioterapia empregando habilidades de resolución de problemas e razoamento clínico: en consonancia cos recursos dispoñibles; formulando os obxectivos de intervención co usuario e, no seu caso, coas persoas significativas do seu entorno, recollendo as súas expectativas respecto da atención; seleccionando os protocolos ou procedementos máis adecuados á atención planificada, atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia
C38	Executar, dirixir e coordinar, o Plan de Intervención de Fisioterapia, atendendo ao principio da individualidade do usuario e utilizando as ferramentas terapéuticas propias da Fisioterapia, é dicir, o conxunto de métodos, procedementos, actuacións e técnicas que mediante a aplicación dos medios físicos: curan, recuperan, habilitan, rehabilitan, adaptan e readaptan ás persoas con deficiencias, limitacións funcionais, discapacidades e minusvalías; preveñen as enfermidades e promoven a saúde ás persoas que queren manter un nivel óptimo de saúde
C42	Intervir nos ámbitos de promoción da saúde e prevención da enfermidade
C44	Incorporar á cultura profesional os principios éticos e legais da profesión
C46	Analizar críticamente os métodos, protocolos e tratamentos da atención en Fisioterapia e velar porque estes se adecuen á evolución do saber científico
C49	Afrontar o estrés, o que supón ter capacidade para controlarse a si mesmo e controlar a contorna en situacións de tensión
C50	Asumir riscos e vivir en entornos de incerteza, é dicir, ter a capacidade para desempeñar unha responsabilidade sen coñecer ao 100% o resultado final
C51	Motivar a outros. O que supón ter a capacidade de xerar nos demais o desexo de participar activamente e con ilusión en calquera proxecto ou tarefa
C52	Aplicar os principios ergonómicos ou de hixiene postural no desenvolvemento da súa actividade
D1	Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.
D2	Capacidade de análise e síntese.
D3	Capacidade de organización e planificación.
D4	Capacidade de xestión da información
D5	Resolución de problemas
D6	Toma de decisións
D7	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
D9	Compromiso ético
D10	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Razoamento crítico
D13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade.
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Motivación por a calidade.
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Iniciativa e espírito emprendedor
D20	Liderado
D23	Traballar con responsabilidade
D24	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora
D25	Manifestar respecto, valoración e sensibilidade ante o traballo dos demais
D27	Manifestar discreción
D28	Mostrar a súa orientación ao paciente/usuario
D29	Axustarse aos límites da súa competencia profesional
D30	Desenvolver a capacidade para organizar e dirixir

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Identificar os procesos neurolóxicos do Sistema Nervioso Central, Periférico, Enfermidades neurodexenerativas, lesións medulares e enfermidades pediátricas susceptibles de recibir tratamento de fisioterapia.	B1	C14	D6
	B2	C15	D12
	B5	C20	
	B7	C35	
	B12	C36	
Facer a valoración, establecer os obxectivos e aplicar o tratamento de fisioterapia axeitado nas patoloxías de orixe neurolóxico relacionadas co Sistema Nervioso Central, Periférico, Enfermidades Neurodexenerativas, Lesións medulares, e Enfermidades Pediátricas.	B1	C7	D2
	B2	C14	D3
	B3	C15	D4
	B4	C16	D5
	B5	C18	D6
	B6	C19	D12
	B7	C20	D13
	B8	C34	D16
	B12	C35	D17
	B14	C36	D18
	B15	C37	D19
		C38	D20
		C44	D23
		C50	D24
		C52	D25
Avaliar os resultados do tratamento e realizar tanto os informes de seguimento como o informe de alta do paciente.			D27
			D28
			D29
			D30
	B5	C16	D1
	B6	C20	D2
	B12	C34	D4
	B18	C35	D11
	B19	C36	
Extraer información relevante dun tema relacionado coa materia, tanto no referente a patoloxías, métodos e técnicas de tratamento, a promoción e prevención da saúde, así como expoñer e defender o mesmo.	B12	C20	D1
	B19	C21	D2
		C42	D3
		C46	D4
		C49	D7
		C51	D9
			D10
			D11
			D12
			D15
			D24

Contidos

Tema

Temario teórico. Sen subtemas

-Fisioterapia nas afeccións do sistema nervioso central.

-Métodos de Fisioterapia no tratamento das patoloxías pediátricas.

-Fisioterapia nas afeccións do sistema nervioso periférico.

-Fisioterapia nas lesións medulares.

-Fisioterapia nos procesos neuromusculares. -

Fisioterapia en oncoloxía. Fisioterapia nos procesos dexenerativos (parkinson, esclerose múltiple, ELA...)

Temario práctico. Sen subtemas

-Formularanse casos e simulacións relacionadas co temario teórico, os alumnos formularán e executarán o tratamento e corríxiranse os erros e as dúbidas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Sesión maxistral	34	81	115
Prácticas de laboratorio	38	54	92
Presentacións/exposicións	2	4	6

Traballos tutelados	1	0	1
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	6	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Sesión maxistral	As clases teóricas serán participativas e utilizarase a interrogación didáctica, debate, estudo de casos e estratexias de resolución de problemas.
Prácticas de laboratorio	Demostración práctica de distintos supostos clínicos e repetición destes cos compañeiros.
Presentacións/exposicións	Exposición con medios audiovisuais por parte do alumno ante o docente e os estudantes do traballo tutelado
Traballos tutelados	O alumno realizará en grupo un traballo relacionado co temario da materia e debe ser pactado co profesor.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	TITORIAS: Ademais das titorías de grupo pequeno para o traballo tutelado, contemplanse as titorías de orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicado no apartado da guía correspondente, 6 horas a seman. Tamen se poden realizar por correo electrónico a dirección do profesor indicando en Asunto: TITORIAS ORGANIZACION SOCIAL DO TRABAJO Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos Gran grupo: clases teóricas e exposicións de traballos Pequeno grupo: elaboración de traballos Individual: exame
Prácticas de laboratorio	TITORIAS: Ademais das titorías de grupo pequeno para o traballo tutelado, contemplanse as titorías de orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicado no apartado da guía correspondente, 6 horas a seman. Tamen se poden realizar por correo electrónico a dirección do profesor indicando en Asunto: TITORIAS ORGANIZACION SOCIAL DO TRABAJO Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos Gran grupo: clases teóricas e exposicións de traballos Pequeno grupo: elaboración de traballos Individual: exame
Traballos tutelados	TITORIAS: Ademais das titorías de grupo pequeno para o traballo tutelado, contemplanse as titorías de orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicado no apartado da guía correspondente, 6 horas a seman. Tamen se poden realizar por correo electrónico a dirección do profesor indicando en Asunto: TITORIAS ORGANIZACION SOCIAL DO TRABAJO Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos Gran grupo: clases teóricas e exposicións de traballos Pequeno grupo: elaboración de traballos Individual: exame

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Sesión maxistral	Exame teórico: Tipo pregunta, larga e curta	45	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B18 B19	C7 C14 C15 C16 C18 C19 C20 C21 C34 C35 C36 C37 C38 C42 C44 C49 C50	D1 D2 D3 D5

Prácticas de laboratorio	Catro preguntas. Para aprobar o exame práctico, as catro preguntas deberán responderse nun período de tempo de 20 minutos, farán media entre elas para obter a nota final. O exame práctico esixe non só a explicación do que se debería facer senón tamén a execución das manobras oportunas, tendose en conta a postura do alumno, coma a do que simula ser paciente. A realización de algunha manobra contraindicada, si é absoluta non puntuaría nesa pregunta, se fose relativa restaría algunha decima.	45	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B12 B14 B15 B18 B19	C7 C14 C15 C16 C18 C19 C35 C36 C38 C42 C46 C49 C50 C52	D1 D2 D3 D5 D6 D12 D29
Presentacións/exposicións	Valorarase a presentación do traballo en medios audiovisuais a súa exposición e defensa.	5	B19	C20 C21 C46 C51	D1 D2 D3 D4 D5 D7 D10 D11 D15 D18 D23 D25
Traballos tutelados	.A realización, asistencia a titorías e exposición e defensa do traballo é obrigatoria para superar a materia. Valorarase a participación nas titorías do traballo, o prantexamento e análise realizado así como a súa redacción e utilización de fontes bibliográficas.	5	B15 B19	C20 C46 C51	D1 D2 D3 D4 D5 D9 D10 D11 D12 D15 D18 D19 D23 D25 D29

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para poder presentarse a examen teórico e práctico en calquera das dúas convocatorias é obrigatorio realizar, asistir as titorías, expoñer e defender o traballo nas datas que se establezan ao principio da docencia da materia.

Para superar a materia o alumno debe ter superados o exame teórico e práctico de forma independente.

Para poder presentarse ao exame práctico o alumno debe presentarse ao exame teórico

Bibliografía. Fontes de información

Shumway-Cook, A. □ Woollacott, M., **MOTOR CONTROL. TRANSLATING RESEARCH INTO CLINICAL PRACTICE (INTERNATIONAL EDITION)**, Ed. LIPPINCOT 4ª ed,

Wilson-Pauwels, L. □ Akesson, E. □ Stewart, P. □ Spacey, S., **NERVIOS CRANEALES. En la salud y la enfermedad**, Editorial Medica Panamericana 3ª ed,

Stokes, M. □ Stack, E., **FISIOTERAPIA EN LA REHABILITACIÓN NEUROLÓGICA**, Ed. Elsevier 3ª ed.,

Levitt, S., **TRATAMIENTO DE LA PARÁLISIS CEREBRAL Y DEL RETRASO MOTOR**, Editorial Medica Panamericana 5ª ed,

Paeth, B., **EXPERIENCIAS CON EL CONCEPTO BOBATH. Fundamentos, tratamientos y casos**, Editorial Medica Panamericana 2ª,

Bisbe □ Santoyo □ Segarra, **FISIOTERAPIA EN ENUROLOGIA. Procedimientos para resolver la capacidad funcional**, Editorial Medica Panamericana 1ª,

Cano, r. □ Colado, S., **NEURORREHABILITACIÓN. Métodos específicos de valoración y tratamiento.**, Editorial Medica Panamericana 1ª ed,

Haines, D., **NEUROANATOMIA. ATLAS DE ESTRUCTURAS, SECCIONES Y SISTEMAS**, Ed. LIPPINCOTT. 8ª .,

Barker, R. □ Barasi, S., **NEUROCIENCIA EN ESQUEMAS**, Ed. AKADIA 3ª,

Harvey, L., **TRATAMIENTO DE LA LESION MEDULAR. GUIA PARA FISIOTERAPEUTAS**, Ed. Elsevier 1ª,

Calero, M., **ACTUACIÓN DEL FISIOTERAPEUTA EN ESCLEROSIS MULTIPLE**, Ed. Formación Alcala 2ª ed,

Recomendacións

Outros comentarios

É obrigatorio terse avaliado desta materia para poder cursar a materia de Estancias clínicas.
